

T.C SELÇUK ÜNİVERSİTESİ MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ ELEKTRİK ELEKTRONİK BÖLÜMÜ TASARIM PROJESİ RAPORU

BLUETOOTH KONTROLLÜ FORKLIFT ROBOTU

Hazırlayan

161202110

Eyüp EKİNCİ

Proje Danışmanı

Dr. Akif DURDU

MAYIS 2018 - KONYA

1.Giriş

Forklift, ağır yükleri ön kısmındaki çatalları aracılığıyla kaldırmak ve özellikle bir araca ya da rafa yüklemek için kullanılan bir çeşit iş makinesidir. Forkliftler daha çok paletlerin üzerine yüklü ağırlıkları taşımak, kaldırmak ve istiflemek için kullanılır.

Forkliftlerin elle hareket ettirilebilen küçük modelleri olduğu kadar büyük ve motorlu olan modelleri de vardır. 1 tondan 90 tona kadar kapasiteli olabilirler. Endüstride açık alanlarda kullanım için Dizel motorlu, Benzin motorlu ve LPG motorlu tipleri, kapalı alanlarda kullanım için AC ve DC akımla çalışabilen elektrik motorlu akü ile çalışan tipleri vardır [1-3]. Aktarma organı çeşidine göre ise Kara tipli (dişli) şanzımanlı debriyaj baskılı ve hidrolik tork konvertörlü forkliftler olarak sınıflandırılmaktadırlar [4,5].

Endüstride robotların kullanımı daha çok transfer robotu yönündedir.Fabrikalar, süpermarketler, depolar vb. gibi yerlerin tam verimde kullanılması istenir. Gerek yük istiflerken gerekse yükü bir yerden başka bir yere taşımak için çeşitli araçlar kullanılmaktadır. Bunlardan en çok kullanılanları ise forkliftlerdir. Forkliftler ağır yükleri taşımak için ideal bir taşıma aracıdır. Herhangi bir yerde bulunan ağır yüklerin insan kuvveti ile kısa sürede bir yerden başka bir yere taşımak neredeyse imkânsızdır. Burada devreye forkliftler girmektedir. Forkliftler önlerinde bulunan motorlar sayesinde yükleri kaldırmaktadır ve istenilen yere koymamıza kolaylık sağlamaktadır.

Yapılacak çalışmadaki amaç endüstride sıkça kullanılan forkliftin uzaktan kontrollü olarak endüstride kullanılmaya uygun şeklinde tasarlanan prototipi meydana getirmektir.

2.Kullanılan mikrodenetleyici

Bu projede Arduino-UNO R3 kartı kullanılmıştır. Arduino UNO, 2010 yılında piyasaya çıkan, ATmega328 mikrodenetleyicisini kullanan bu alanda en çok kullanılan Arduino kartlarından birisidir. 7-12V arasında çalışan bu platform, 14 adet dijital giriş-çıkış pinlerine sahiptir. Bunlardan 6 tanesini de PWM için kullanabilirsiniz. Yani Arduino UNO'nun 14 pini bulunmaktadır.[7]

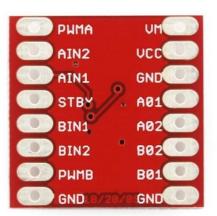

Şekil 1. Arduino-UNOR3

3. Motor Sürücü kartı

Motorları istenilen peformansta sürebilmek için motor sürücüye ihtiyacımız vardır. Bu ihtiyacıda TB6612FNG kartı ile gidermiş bulunmaktayız. B6612FNG iki yönde de iki motoru birbirlerinden bağımsız olarak kontrol edebileceğimiz bir motor sürücü kartıdır. Genellikle çok güç gerektirmeyen motorlarda kullanılır. 4.5 V - 13.5 V voltaj aralığında çalışan motor sürücü kanal başına sürekli olarak 1 A, zorlanma durumunda anlık olarak 3 A verebilir.[1]

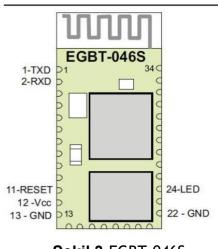

Şekil 2. TB6612FNG, motor sürücü kartı ön ve arka görünüşü.

4. Bluetooth haberleşme modülü

Robot ile kumanda arasındaki seri haberleşmeyi bağlantısını kurabilmek için bluetooth modül kullanılmıştır. Kullanılan modül HC-06 bluetooth modülüdür. Bağlantı olarak TX, RX, +V ve GND olmak üzere 4 pini vardır.

Şekil 3.EGBT-046S

Şekil 4. HC-06, bluetooth modülü.

5.Lipo Batarya

Lipo Pil, Nimh pillerden sonra bulunan ve sağladığı avatajlar sebebiyle büyük beğeni toplamıştır. Hafif olması, istenilen boyutlarda üretilebilmesi, yüksek kapasite ve güce sahip olması, hızlı şarj deşarj imkanı vermesi Lipo kullanımını arttıran nedenlerdir.

Bukadar avantajın yanında dezavantajda barındırmıyor değil. Nimh pillere göre yüksek fiyatlarda olması, Şarj/deşarj ömrünün kısa olması, patlama riski taşıması, şarj ve deşarj edilirken yoğun talimatlara uyulması gibi dezavantajları bulunur.

Lipo pil hücreleri kullanılarak değişik kombinasyonlarda farklı amaçlar için farklı piller üretilir. Pilde "S" değeri pil içerisinde kaçtane hücrenin seri bağlandığını gösterir. Bir lipo hücresi 3.7V değerindedir. "S" değeri arttıkça pilin voltajı artmaktadır.

1S Lipo = 1 Lipo Hücresi = 3.7V

2S Lipo = 2 Lipo Hücresi = 3.7V+3.7V = 7.4V

mAh değeri pilin kapasitesini göstermektedir (miliamper/saat). 2000 mAh kapasiteli bir pilden 1000 miliamper çekilirse 2 saatte pil tamamen deşarj olur. 2000 miliamper çekilirse 1 saatte tamamen deşarj olacaktır. mAh değeri arttıkça kapasite artacaktır ve aracınızı kullanma süreniz uzayacaktır.

"C" değeri pilin deşarj hızını temsil eder. 10C değerine sahip bir pil kapasitesinin 10 katı kadar hızda deşarj edilebilir. 20C değerindeki pil 20 katı kadar, 30C değerindeki pil 30 katı kadar ... bu şekilde devam eder. Örnekle açıklamak gerekirse, 2000mAh kapasiteli 10C bir pilden sürekli olarak en fazla 20 amper çekilebilir. 5000 mAh 25C bir pilden sürekli olarak en fazla 125 amper çekilebilir. Genelde 25-30C değerindeki piller işimizi görmektedir fakat imkan varsa daha yüksek C değerine sahip pilleri tercih etmekte fayda vardır.

Lipo pil kullanımında %80 kullanım kuralı vardır. 3000mAh kapasiteli bir pilin sadece %80 inini yani 2400mAh kadar kullanmanız gerekir. Voltaj olarak ele aldığımızda, bir lipo hücresinin en düşük voltajı 3.7V olmalıdır. Hücre voltajı 4.2V olduğunda hücrenin tamamen dolu olduğu anlamına gelir. 2S bir pil kullandığımızı farzedersek iki hücrenin toplam voltajı 8.4V olduğunda pil tamamen doludur. 7.4V olduğunda ise pil tamamen boştur ki bu voltajı görmenizi tavsiye etmiyoruz. %80 kuralını baz alırsak en fazla 3.74 voltaja kadar düşmesini gerekir.

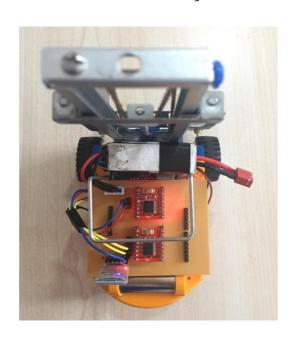
Şekil 5.Lipo Pil

5. Forklift robot mekaniği

Robot üç adet de motordan oluşmaktadır. Alt kısımdakı iki motor tekerlerin dönmesini sağlarken üst ön kısımdaki motor ise mil üzerindeki sonsuz mil sayesinde forkliftin zincirle tutturulmuş palet kısmını yivli çubuk vasıtasıyla motorun dönüş yönüne bağlı olarak yukarı aşağı hareket ettirmektedir.

Şekil 6. Forklift robotun genel görünüşü.

Şekil 8. Forklift PCB kart görünüşü.

Şekil 9. Forklift robotun alttan görünüşü.

6. Arduino kodları

```
1 #include <SoftwareSerial.h>
 3 SoftwareSerial baglanti(10,11);
 4 char c;
 5 int stby1 = 2;
 6 int stby2 = 13;
 7 int i = 0;
8 int j = 0;
9 int k = 0;
10
11 int pwmPina = 5;
12 int pwmPinb = 9;
13 int pwmPinc = 6;
14
15 int mot1_ileri=8;
16 int mot1_geri=12;
17
18 int mot2_ileri=3;
19 int mot2_geri=4;
20
21
22 int mot_yukari=1;
23 int mot_asagi=0;
24
25
26
```

Şekil 10. Değişken tanımlama.

```
27 void ileri() // İleri fonksiyonu
28 {
29
    digitalWrite(mot1_ileri,HIGH);
30
31
    digitalWrite(mot1_geri, LOW);
    digitalWrite(mot2_ileri, HIGH);
33
    digitalWrite(mot2 geri, LOW);
34 }
35 void geri() // Geri fonksiyonu
36 {
37
    digitalWrite (mot1_ileri, LOW);
38
39
    digitalWrite(mot1_geri, HIGH);
    digitalWrite(mot2_ileri, LOW);
40
    digitalWrite(mot2_geri, HIGH);
41
42 }
43 void sag() // Sağ dönüş fonksiyonu
44 {
45
46
    digitalWrite(mot1_ileri,LOW);
47 digitalWrite(mot1 geri, HIGH);
48 digitalWrite(mot2_ileri, HIGH);
49 digitalWrite(mot2_geri, LOW);
50 }
51
52 void sol() // Sola dönüş fonksiyonu
53 {
54
55
    digitalWrite(mot1_ileri,HIGH);
56 digitalWrite(mot1_geri, LOW);
    digitalWrite(mot2 ileri, LOW);
58
    digitalWrite(mot2_geri, HIGH);
59 }
60
61 void yukari kaldir() // Palet yukarı fonksiyonu
62 {
63
64
    digitalWrite(mot_yukari, HIGH);
65
    digitalWrite(mot_asagi,LOW);
66
67
68 }
69 void asagi_indir() // Palet aşağı fonksiyonu
70 [{
71
72
    digitalWrite(mot_yukari,LOW);
73
    digitalWrite (mot_asagi, HIGH);
74
75 }
76 void dur()
77 {
78
79
    digitalWrite(mot1_ileri,LOW);
    digitalWrite(mot1_geri, LOW);
80
81
82
    digitalWrite(mot2_ileri, LOW);
83
    digitalWrite(mot2_geri, LOW);
                                              Şekil 11. Fonksiyon tanımlamaları.
84
85
    digitalWrite(mot_yukari, LOW);
86
    digitalWrite (mot_asagi, LOW);
87 }
```

88 89

```
91 void setup() {
      baglanti.begin(9600);
 93
     pinMode (pwmPina, OUTPUT);
 95
      pinMode (pwmPinb, OUTPUT);
 96
     pinMode (pwmPinc, OUTPUT);
 97
 98
     digitalWrite(stby1, HIGH);
 99
      digitalWrite(stby2, HIGH);
100
101
102
      pinMode(mot1 ileri,OUTPUT);
103
      pinMode (mot1_geri, OUTPUT);
104
     pinMode(mot2_ileri,OUTPUT);
105
     pinMode(mot2_geri,OUTPUT);
106
      pinMode (mot yukari, OUTPUT);
107
      pinMode (mot_asagi, OUTPUT);
108
109 }
110
111 void loop() {
112 if (baglanti.available()) {
     c=baglanti.read(); //gelen veri okunuyor
     if (c=='W')
114
115
116
      ileri();
117
118
     else if(c=='A')
119
120
       sol();
121
122
     else if(c=='S')
123
124
      geri();
125
126
     else if(c=='D')
127
128
       sag();
129
130
     else if (c=='R')
131
132
      yukari_kaldir();
133
     else if (c=='F')
134
135
136
       asagi_indir();
137
138
     else if (c=='H')
139
140
       dur();
141
      for (i=0;i<255;i = i+1)
142
143
```

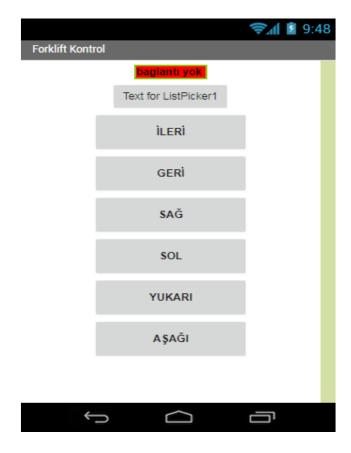
Şekil 12. Portların giriş çıkış tayini.

Şekil 13. Gelen sinyali kontol edip şartların içindeki fonksiyonlara yönlendirme.

```
143
144
         {
145
              // pwmi motor sürücüsüne gönderiyoruz
146
                analogWrite(pwmPina,i);
147
         }
148
         for(j=0;j<255;j = j+1)
149
150
151
              // pwmi motor sürücüsüne gönderiyoruz
                analogWrite(pwmPinb,j);
152
153
         for(k=0; k<255; k = k+1)
154
155
156
157
              // pwmi motor sürücüsüne gönderiyoruz
158
                analogWrite(pwmPinc,k);
159
160
161 }
162
163 }
```

Şekil 14. Pwm sinyalini motor sürücülerine gönderiyoruz.

7. Android uygulaması

Şekil 15.

8. Android Fonksiyon Blokları

```
when ListPicker1 .BeforePicking
do set ListPicker1 . Elements to BluetoothClient1 . AddressesAndNames
when ListPicker1 .AfterPicking
     set ListPicker1 . BackgroundColor to (
     set Label1 . TextColor to
     set Label1 . Text to Bağlandı "
        ListPicker1 . Text to call BluetoothClient1 .Connect
                                                         address
                                                                  ListPicker1 ▼
                                                                                Selection •
                                                when Button4 .TouchDown
when Button1 .TouchDown
                                                     call BluetoothClient1 . SendText
do call BluetoothClient1 .SendText
                                                                                      " D "
                                                                               text
                                     " W "
                                                 when Button5 ▼ .TouchDown
when Button2 .TouchDown
                                                     call BluetoothClient1 .SendText
    call BluetoothClient1 ▼ .SendText
                                                                                       " R "
                                      S "
                                                 when Button6 . TouchDown
when Button3 . TouchDown
                                                 do call BluetoothClient1 ▼ .SendText
     call BluetoothClient1 .SendText
                                                                                      " F "
                                       A "
                                               when Button4 .TouchUp
when Button1 ▼ .TouchUp
                                                    call BluetoothClient1 . SendText
   call BluetoothClient1 .SendText
                                                                               text
                                                                                       œ"
                                       H ·
                               text
                                               when Button5 ▼ .TouchUp
when Button2 ▼ .TouchUp
                                                   call BluetoothClient1 - .SendText
    call BluetoothClient1 .SendText
                                                                              text
                                                                                     " (H) "
                                       H
                                text
                                               when Button6 ▼ .TouchUp
when Button3 ▼ .TouchUp
                                               do call BluetoothClient1 .SendText
    call BluetoothClient1 - .SendText
                                                                                      " (H) "
                                                                               text
                                      " H "
                                text
```

Kaynaklar

- [1]. https://www.sparkfun.com/products/9457
- $\textbf{[2].} \ http://www.robotshop.com/ca/en/tamiya-remote-controlled-forklift-70115.html$
- [3]. http://www.clark.com.tr/kurumsal/tarihce
- [4]. http://www.forklift.com.tr/icerik.asp?ID=165
- [5]. http://www.avenof.com/agv/
- [6]. http://www.dx.com
- [7]. http://teknolojiprojeleri.com/arduino/arduino-uno-nedir-ozellikleri-nelerdir